

כיצד פרק שני יבמות

כג.

עין משפט
נר מצוה

נח א מיי פ"ד מהל'
 אשמות ה' יד סמג
 עשין מח טוש"ע אה"ע
 סימן מד סעיף ז
נב ב מיי פ"ב מהלכות
 אסורי ביאה הלכה א
 טוש"ע אה"ע סימן טו
 סעיף י
ג ג ד מיי פ"א מהל'
 ביצום הלכה ד:
גא ג מיי פט"ו מהל'
 אסורי ביאה הלכה ג
 סמג לאוין קצא טוש"ע
 אה"ע סימן ד סעיף יט:

תוספות ישנים

(א) ועוד דפשיטא לאן
נגיי להספק קודם תחלה:
י"ב שאומרים לארץ ישראל
והיוטי חייב כרמות דלכת
לאקומי חבזי לאון דהא
כדן שמעון לכו מה
הבייה שרר קדושין
תופסין בהם ועד ויחייב
לאקומי חבזי כרמות
דלכת תעשה חסד משום דהו
לאשה לא תפסי בהם דהו
והיוטי חייב כרמות דלכו
חייב לאון קדושין תופסין:
חד כשפחה דהו כד בעדות
כובכיס ויחייב. ותמה
דנפקא האומר קדושין
(תס:) שמע דלא לארץ
רק דן קדושין לארץ
ועבדות כובכיס דפריך אלא
לדכו ולדכו לא לארץ
אקומי חד כשפחה וחד
לעבדות כובכיס וי"ב דהא
י"ב טעמא דאקומי חייב
קדאי משום דחזון הכא
יחייב כרמות דלכו
דכו קדושין מרביני מרביני
מלכו חזון חייב אלא
מלכו חזון חייב אלא
חייב קדאי כשפחה ועבדות
כובכיס לא הוה ממעטין
לדכו דן חייביה שרר י"ב
לרבות לא הוה טעמא דהו
חייב כרמות מרביני
אחלל תס חזון חייב
ותמה י"ב אקומי
אשכחן ממעטין עבדות
כובכיס שנה אחא לא
ממשעת דנפקא תדמדי כ
הקדמה וילו לא היכא
הקדמה גויה י"ב הייה
קרינא חייב וילו לא ושפחה
ועבדות כובכיס לא י"ב
הוה נטבו חזון חייב
אשכחן ממעטין האומר חייב
דפשיטא נטבו חזון חייב
לא תני למרין קדושין משום
חייב כרמות דלכו
קדושין כדו ננו י"ב הייה
מרביני חזון ממועלות חזון:
הקדמה

תום' חד מקמאי

היא. דולדה כמוה ולא
תפסי בה קדושין ואפי'
בשחפה שטבלה לשם
בעדות דשייך במצות
דהא אמר באה שמעתא
דזיכרה דאי אשמעין
בעוברת כוכבים משום
ולא שייך במצות.
ואם אנס ופתה אשה
מותר ליה בהה דרובא
לאחר מיתא אשה אבל
בהיי אשה אסור לישן
בהה דתנן הניטען מן
האשה אנסי באמה ובבתה
ובאחותה דנשי לגבי נשי
שכיחי דאורי:

וְרַבִּי יֵשׁ אֱהוּבָה לְפָנָי הַמָּקוֹם. דפשיטא דזשציל אהבת ושנאת הבעל
לא פיקעו המקום וזות צנה ואם תאמר וימח שנואה היינו
רשעה הדיא שנואה לפני המקום וי"ל דמשמע ליה אהובה ושנואה
בנישואיה ואם ברשעה מדבר בלא נישואיה נמי יש לשנואה א':
וְרַבִּי יוֹסֵי בְרַבִּי הוֹדִיעַ חֵד בְּשִׁפְחוֹתָא
וחד בעובדת בוכבים. ואמ"ר

ולמה לי קרא דהאשה וילדיה דמנת
אשת אביך נפקי מרווייהו דלין אישות
לאביך דהוה מוקמינן קרא
דמנתבזרא טפי ואידך הוה מרצינן
ממולדת חוץ זין שאומרים לאביך
הואל כי היכי למרצינן מיניה חייבי
כריתות: **ואי** אשמועינן עובדת
בוכבים משום דלא שייבא במצות. לא
הוה צריך להך כריתות לעובדת
כוכבים לא מפרש דהדין בקרא
ובטעמא קמא סגי דאי לאו אלף חד
קרא הוה מוקמינן בשפחה משום
דלין לה י' חיים ואל"ה השתא דליכא
טעמא בעובדת כוכבי וליכא טעמא
בשפחה למה לי קרא דהאשה וילדיה
דמנת אשת אביך ממעטי מרווייהו
דהי מינייהו מפקת וי"ל דה"ה טעמא
ללא שייך במצות עדיף והוה מוקמינן
לה בעובדת כוכבים א' ואע"ל דטעמא
לעובדת כוכבי לא הוה אתא משפחה
כיון דליכא שפחה טעם כל דהו לא
הוה צנוצוה כוכבי:

(א) **קסבר** רבינא עיובד כוכבים
ועבד הבא על בת

ישראל הולד בשׂר. כן גיר הקונטרס
וכן כתוב ברוב ספרים כאן אבל
בקדושין בסוף פרק האומר (דף סא:
ו)ס) ברוב ספרים כתוב הולד ממזר
וכן גורס הם וכן נראה עיקר לר״י
לכיון דמזר ישראלית שדין ליה הוא
טפי ממזר ממזל דהוה שדין בזה
עובד כוכבים דאין ממזרות לעובד
כוכבים וכן משמע לעיל דקא״ר יוחנן
בספ״ק (דף יז. ו)ס) וכוּן לפסול והדר
קאמר כי אמריה קמיה לשמואל
אמר אין בןך הבא מן העובדת
כוכבים קרוי בןך אלא בנה ואין
חוששין לקדושי לעובד כוכבים הוא
ולא ממזר והא דלמרינן בפרק י״א
בבב״ (בבב״ דף מז. ו)ס) גבי לוייה
שנתעברה מן העובד כוכבים בנה
פטור מה׳ סלעים לא תימא למ״ד
אין מזהמין את הולד אלא אפילו למ״ד
מזהמין לוי פסול איקרי אומר ר״י
דמ״ד אין מזהמין היינו מ״ד הולד
מזהמין ללאו בזה עובד כוכבים שדין
לוי ולשון מזהמין על שם עובדי כוכבים
שהן מזהמין וקבועטרם לא פירש שם
כן: **ההוא** בשבעה אומות בתיב.

וואס"ג דלא תחנם דכתיב נמי הם מוקמינן בפרק קמא דמסכת
ע"א (דף ב.) בכל אומות עובדי עבודה כוכבים הכא לא מוקמינן ליה
ב'צ' אומות אלא משום דכי יסיר משמע שצנעא אומות דמסירין טפי
לזר לאו כי יסיר הוה מוקמינן ליה נמי בכל אומות עובדי עבודה כוכבים
וב'צ' ור"י דהר"ש דקרא אז לאו כי יסיר הוה דרשי' דטעמא
דקרא משום הסרה וכו' (י) מוקי ליה דוקא ב'צ' אומות דמסירין

אָנע"ג דאָן שײַך שׂם הסדר דעגירות אײַרי דאָמער בערל (לפּאָן דף
 טווי ומואָזי מלרי ואדומי מכלל דשאר גרים שרי ישראָל ואס תאָמער
 ס (מ"א ה) והכתיב לא תכרות להם ברית ולא תחנם (דברים י) וככל
 סר אלא כריתת ברית לשם עבודת כוכבים דכתיב באיך קרא לא
 יסר ועוד י"ל דלא מיתער כריתת ברית אלא דוקא בשעבא אומות
 ברית משמע דבשאר אומות שרי ואע"י דלא תחנם אײַרי בכל אומות
 האומות כמו לא תחיה כל נשמה דדוקא ו' האומות היו מלואים להחריס
 יב שלל לכרות להם ברית שלום שלל להכותם כדי לכבוש ארץ ישראָל:
 אומער (קדוש ס: וס) איתא דך סוגיא ושמי ענין אחר דאמער קרא כי
 ילדו לו וכל היכא דלא קרינן ביה כי תהייה לא קרינן ביה וילדו
 שרא אחריתי ולא קאמער חד בשפחה וחד בעובדת כוכבים ורריי:
 קדמו

קדמ

פרט לחייבי לאוין. אם נשא אביו ממזרת והוליד בת לאו אמותו היא ואימא דלא תפסי בהו קדושי: יש אהובא לפני המקום. לורך היה לו להזכיר שאם זה היה אהוב את זו ושונא את זו אין הבכורה משתנה בכך פשיטא שאם זה שונא את המקום שונאה: שנואה בנישואיה.

בעצירה: כי תהיינה. דאית' זהו
הויה: ואימא. דהאי בת אשת אביו
פרט לאחותו מחייבי כריתות דאין
אישות זה לאביו דהא לא תפסי זהו
קדושין דילפינן מאחות אשה שהיא

מסורת הש"ס

(א) קדושין סח. (ב) גרם רבא. (ג) קדושין סח: לעיל ח. (ד) [קדושין שם ע"ש היעב:] (ה) [לממן מה. קדושין שם ח.] (ו) רש"ל מ"ח. (ז) [דברים כד.] (ח) [ועיין היעב תוספות סנהדרין פג: סוף ד"ה ועובד יום ומוס' וצמים ח.] (ט) ד"ה הג"ה וכו' ישוב על זה,

תורה אור השלם

1. כי תהיה לאיש שתי נשים האחת אחריה ואתם תהיו וילדו לו בנים האהובה והשנואה יהיה הן הכבוד לשנואה: בדמים את ערות אחותך בו את אביך או בת אבך מולדת בית או מולדת חצי לא תגלה ערוך: ויקרא וי' 2. ערות בו אשת אביו מולדת אביו אחותך הוא לא תגלה ערוך: ויקרא וי' 3. אם אנדיו יתן לו אשה ולדלו לו בנים או בנות והאשה ולדליה תהיה לאנדיו והוא יבן בנפ: שמות כ"ד 4. כי יקרא את בלתי ממונה ועבדו אליו אחרים ויהיה אף י' כבם והשמידם מהר: בדמים ז' ז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לימא וכו'
ולי נראה נ"ב זה אינו
מדברי רש"י: (ב) ד"ה לר'
שמעון וכו' עשרה
ממשכנין אותה שאין:
(ג) תוספות ד"ה לימא
קסבר רבינא: (ד) ד"ה
הוא וכו' משום הסרה
והוא מוקמ' ליה:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
 א] תוספות ד"ה ואי
 אשמעינן כו' ואף על גב
 דטעמא דעובדת כוכבים
 עדיף לא הוה כו' כ"ל:

מוסף רש"י

וְכִי יֵשׁ אֲהוּרָבָה
 הַמִּקְוֶה. כְּלוּמָר וְכִי
 אִתְּכֶם אִם שְׂמֹחַ
 בְּעַל חֲשׂוֹנֵה לְפִי הַמִּקְוֶה
 לְשׁוּת דִּין הַמֶּלֶךְ בְּשִׁילָה,
 שְׂחֹרֵךְ הַכְּחוּץ לְמִחוּץ
 לָא יוֹלֵךְ לְכַר אֵת כִּי
 הָאֲהוּרָבָה לָא אֵת נִי
 לְמִיחֵת אֲלֵךְ יָא אֵת הַכְּחוּץ
 יִכְרִי, וְאֵלֵךְ יִדְעֵנָא לָא
 שְׂנָא אֲמוּ הָאֲהוּרָבָה וְלֵא
 שְׂנָא אֲמוּ שְׂנֹאֵה (קְדוּשָׁין)
 (ה). שְׂנֹאֵה בְּיִשְׂרָאֵל.
 שְׂנִישׂוּאֵה שְׂנֹאֵה לְפִי
 הַמִּקְוֶה כְּגוֹן חֲמִינִי לְחֹרֶץ

עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שָׁבְחוּ^ל לֹא עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִי הֵן אֵלֶּה מִנֵּהֶם אֲבוֹתֵינוּ
יִדְּיֵיהֶן וְלֹא אֵיִתֵּר לִיהֶם רַבּוּיָּא וְשֹׂאֵר אֲוֹמוֹת מִנֵּנּוּ. וְדִכְוּמִיהָ אֲמַרְיִין
בְּסֵהֶרֶדִין (דף ע"א). גַּי לֹא יִרְבֶּה לוֹ נָשִׁים וְלֹא יִסּוּר לְצַוִּי^ל לְרַ"שׁ
הוּי לֹא יִסּוּר לְרַבּוּיָּא דְבִלְאֹ פִירוּשׁ דְּקָרָא הוּי דְרִשְׁיִין בִּיהֶם טַעמָא
וְלִרְבִּנָּן דְּלֹא דְרִשִּׁי טַעמָא דְּקָרָא צַעֲלָמָא הֵכָּא קָרָא פִירֵשׁ טַעמָא:
מִתְנֵי

טפי וא"ת ללא תחתן צם דכתיב נמי הם מוקמין דוקא צו' אומי
עו. וס' ו"ל דעל כרחק אי אפשר לאוקומי בכל אומות דמדאסר גר
והיכי כרת צרית שלמה עם חירם מלך צור דכתיב ויכרתו צרית ש
האומות עובדי עבודת כוכבים איירי כמו ולא תחנם ו"ל דשמה לא
תכרות להם ולאליהם צרית (שמות כג) או שמה חירם מלך צור גר ת
מדכתיב גבי גבעונים (יהושע ט) אזלי בקרבי אתה יושב ואיך אכרות לן
עובדי עבודת כוכבים כריחת צרית שאני דמוכח עניינא דאיירי דוקא בש
דכתיב שמה גויים צרים ועלומים וכו' החרם תחרים (דברים י) וזוהי
באן צנעא דפגין ע"ה דרבי יוס' בר' יהודה ר"ש דאי. כסוף פ'
מחינה ופלדו לו כל היכא דקרינן ציהי כי מתיינה צרית ציהי
לו וקאמר נמי צמר הכי אסר כן האשה וילדיה למה לי ומוקי לה

אם תקח לנכר משום כי תסיר את הבן הנולד לה ממנו, אלמא בן העדות מוכיחים אינו קרוי נכר